

Arvio tapahtumien ja kokoontumisten koronavirukseen liittyvästä riskistä

THL on valmistellut riskipotentialin arviointitaulukon, jota alueellisten viranomaisten on mahdollista käyttää tukena arvioitaessa eri tilaisuuksiin liittyvää tartuntariskiä ja leviämispotentialia. Taulukossa on pyritty yleisin riskien arvioinnin menetelmin arvioimaan tartuntariskin suuruutta ja vaikutuksia erilaisissa tilanteissa, joissa ihmisiä kokoontuu yhteen ja joukkoon sattuu tartuttavassa vaiheessa oleva henkilö. Epidemiatilanteen vaikeutuessa todennäköisyys tartuttavan henkilön läsnäololle kasvaa.

Tartuntariskin astetta on arvioitu joukkoaltistumisia vastaavissa tilanteissa tähän asti kertyneen tiedon valossa kolmiportaisesti:

1. epätodennäköinen (pieni riski)
2. mahdollinen (kohtalainen riski)
3. todennäköinen (suuri riski).

Leviämispotentiali kuvaa todennäköistä oman perheen tai seurueen ulkopuolisille aiheutuvien ensitartuntojen määrää niin ikään kolmiportaisesti:

1. pieni (alle 5 jatkotartuntaa)
2. kohtalainen (5–10 jatkotartuntaa)
3. suuri (yli 10 jatkotartuntaa).

Tietoa tilannekohtaisten arvioiden tueksi

Arvioitava riskitaso muodostuu tartuntariskin ja leviämispotentialin arvion tulosta, jolloin esimerkiksi sama tartuntariskin arvio ei pienessä tilaisuudessa aiheuta yhtä suureksi arvioitua riskipotentialia kuin se aiheuttaa osallistujamäärältään isossa tilaisuudessa.

Taulukko ei pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava. Sen tarkoitus on auttaa tartuntatautiin torjunnasta vastaavia toimivaltaisia viranomaisia yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa tunnistamaan erityisen riskialttiit ja toisaalta vähäriskiset tilanteet ja ympäristöt. Taulukon tarkoitus on myös auttaa suhteuttamaan riskejä myös erilaisissa ympäristöissä ja toiminnoissa, joita taulukossa ei mainita.

Taulukossa arviotuihin tartunnan olosuhteriskeihin vaikuttaa kuitenkin myös yleinen epidemiatilanne, joka voi myös vaihdella paikallisesti ja alueellisesti. Taulukkoa on tulkittava ajantasainen infektiopaine huomioon ottaen.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat mallia hyväksi käyttäen siten tehdä omia tapauskohtaisia riskinarvioitaan, joissa voidaan myös ottaa huomioon ko. ympäristössä ne käytettävissä olevat, riskiä vähentävät toimenpiteet, sekä mahdolliset paikalliset riskiä vähentävät tai lisäävät olosuhteet. Jälkimmäisiä voidaan huomioida myös niiden toimintojen kohdalla, jotka taulukossa mainitaan.

Taulukossa ei ole mahdollista huomioida kohderyhmän haavoittuvuutta tai muita tilannekohtaisesti arvioitavia tekijöitä. Tämän vuoksi esimerkiksi silloin kun pohditaan tilanteita, joissa altistuneet olisivat erityiseen riskiryhmään kuuluvia, tartuntariskin arvioinnissa on huomioitava myös tämä seikka. Toisaalta tilaisuuksissa, joissa osallistujat ovat kahdesti tai useammin rokotettuja, riski on pienempi.

Alla olevien taulukkojen riskiluokittelut ovat ns. perusriskejä joita voidaan vähentää riskinhallinnan toimenpitein, kuten esimerkiksi huolehtimalla hygieniatoimista, suunnittelemalla asiakkaiden kulku ja rajoittamalla asiakasmäärää (50-75% sallitusta maksimista) erityisesti sisätiloissa mutta myös erityisen suurissa ulkotapahtumissa, joissa oleskellaan pitkään esimerkiksi katsomossa.

Sisätiloissa maskin käyttöä olisi hyvä edellyttää kaikilta osallistujilta rokotusstatuksesta riippumatta.

Taulukkoa päivitetään tarvittaessa.

RISKIPOTENTIALIN ARVIOINTITÄULUKKO

Merkittävän riskin tilanteet

Merkittävän riskin tilanteissa olosuhteet ovat erityisen otollisia koronavirustartunnoille. Merkittävän riskin tilanteille tunnusomaisia tekijöitä ovat esimerkiksi runsaat lähikontaktit, anniskelu sekä voimakas äänenkäyttö. Suurissa tapahtumissa jäljitettävyyden heikkous, mikä lisää leviämispotentialia.

THL:n ohjeet ja suositukset eivät ole sitovia, vaan päätävältä niiden soveltamisesta kuuluu kulloisillekin toimivaltaisille viranomaisille alueellisella ja paikallisella tasolla. Ohjeista voi poiketa näiden viranomaisten oman arvion perusteella.

Todennäköisyys, että joukkoon osuva tartuttava henkilö aiheuttaa jatkotartuntoja:

1. pieni riski
2. kohtalainen riski
3. suuri riski

Väestöön leviämisen potentiaali, oman perheen tai seurueen ulkopuolisten ensitartuntojen määrä:

1. pieni (alle 5 jatkotartuntaa)
2. kohtalainen (5–10 jatkotartuntaa)
3. suuri (yli 10 jatkotartuntaa).

Arvioitava riskitaso muodostuu tartuntariskin ja leviämispotentiaalin arvion tulosta, jolloin esimerkiksi sama tartuntariskin arvio ei pienessä tilaisuudessa aiheuta yhtä suureksi arvioitua riskipotentiaalia kuin se aiheuttaa osallistujamäärältään isossa tilaisuudessa.

THL:n arvio koronariskistä tapahtumissa ja kokoontumisissa

Toiminta-alue	Ympäristö ja toiminta	Tartunta-riski	Leviämis-potentiaali	Riskipisteet (Merkittävä riski 9 pistettä)
Kulttuuri	Sisätilassa järjestettävät massakonsertit, kun istumapaikkoja ei ole määritely	3	3	9
	Sisätilassa olevat urheilukatsomot, kun istumapaikkoja ei ole määritely	3	3	9
	Tanssiravintolat, -klubit ja vastaavat, sisätilat	3	3	9
	Yhteislaulutilaisuudet, suurkuorot	3	3	9
Ravitsemisliikkeet	Baarit ja pubit, sisätilat	3	3	9
	Karaokebaarit, sisätilat	3	3	9
	Yökerhot, sisätilat	3	3	9
Työelämä	Tiivis yhteismajoitus, esim. kausityöntekijät, rakennustyöläiset, varuskunnat	3	3	9

Lähde THL 31.12.2021.

Taulukko ei pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava. Sen tarkoitus on auttaa tartuntatautiin torjunnasta vastaavia toimivaltaisia viranomaisia yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa tunnistamaan erityisen riskialttiit ja toisaalta vähäriskiset tilanteet ja ympäristöt. Taulukon tarkoitus on myös auttaa suhteuttamaan riskejä myös erilaisissa ympäristöissä ja toiminnoissa, joita taulukossa ei mainita.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat mallia hyväksi käyttäen siten tehdä omia tapauskohtaisia riskinarvioitaan, joissa voidaan myös ottaa huomioon ko. ympäristössä ne käytettävissä olevat, riskiä vähentävät toimenpiteet, sekä mahdolliset paikalliset riskiä vähentävät tai lisäävät olosuhteet. Jälkimmäisiä voidaan huomioida myös niiden toimintojen kohdalla, jotka taulukossa mainitaan.

Kohtalaisen riskin tilanteet

Kohtalaisen riskin tilanteissa olosuhteet mahdollistavat koronavirustartunnat ja taudin leviämisen, jos kontaktien välttämiseen ei erityisesti kiinnitetä huomiota. Ruuhkat ja voimakas äänenkäyttö lisäävät riskiä tartunnoille. Esimerkiksi tilaisuudessa järjestettävä väliaikatarjoilu voi lisätä tilanteita, joissa lähikontaktien välttäminen on vaikeaa. Matkustaessa riskiin vaikuttaa matka-aika ja kulkuneuvon täyttöaste.

THL:n ohjeet ja suositukset eivät ole sitovia, vaan päätävältä niiden soveltamisesta kuuluu kulloisillekin toimivaltaisille viranomaisille alueellisella ja paikallisella tasolla. Ohjeista voi poiketa näiden viranomaisten oman arvion perusteella.

Todennäköisyys, että joukoon osuva tartuttava henkilö aiheuttaa jatkotartuntoja:

1. pieni riski
2. kohtalainen riski
3. suuri riski

Väestöön leviämisen potentiaali, oman perheen tai seurueen ulkopuolisten ensitartuntojen määrä:

1. pieni (alle 5 jatkotartuntaa)
2. kohtalainen (5–10 jatkotartuntaa)
3. suuri (yli 10 jatkotartuntaa).

Arvioitava riskitaso muodostuu tartuntariskin ja leviämispotentiaalin arvion tulosta, jolloin esimerkiksi sama tartuntariskin arvio ei pienessä tilaisuudessa aiheuta yhtä suureksi arvioitua riskipotentiaalia kuin se aiheuttaa osallistujamäärältään isossa tilaisuudessa.

THL:n arvio koronariskistä tapahtumissa ja kokoontumisissa

Toiminta-alue	Ympäristö ja toiminta	Tartunta-riski	Leviämispotentiaali	Riskipisteet (Kohtalainen riski 4-6 pistettä)
Kauppa ja liike-elämä	Messut, ei erityisjärjestelyjä kontaktien välttämiseksi	2	3	6
Kulttuuri	Kuorolaulutoiminta, yli 10 henkilöä	3	2	6
	Ulkona olevat istumapaikattomat urheilukatsomot, joissa ei voida ylläpitää 2 m turvaväliä	2	2	4
	Ulkona järjestettävät massakonsertit, kun istumapaikkoja ei ole määritetty	2	3	6
Liikenne	Linja-auto, kaukoliikenne	2	2	4
	Juna, kaukoliikenne	2	2	4
	Linja-auto, lähiliikenne	2	2	4
	Juna, lähiliikenne	2	2	4
	Lentokone	2	2	4
	Raitiovaunu	2	2	4
Ravitsemisliikkeet	Ulkoilma anniskeluterassit	2	2	4
Urheilu ja liikunta	Joukkueurheiluun ja ryhmäliikuntaan käytettävät sisäliikuntatilat	3	2	6
	Kontaktilajit	3	2	6
Uskonnollisuus	Hengelliset kokoontumiset, sisätilat	2	3	6
Vapaa-aika	Yöpymistä edellyttävät leirit ja kurssit	2	2	4
Yhteiskunnallinen toiminta	Vaalikampanjatilaisuus sisätiloissa, jossa ei istumapaikkoja	2	2	4

Lähde THL 31.12.2021.

Taulukko ei pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava. Sen tarkoitus on auttaa tartuntatautiin torjunnasta vastaavia toimivaltaisia viranomaisia yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa tunnistamaan erityisen riskialttiit ja toisaalta vähäriset tilanteet ja ympäristöt. Taulukon tarkoitus on myös auttaa suhteuttamaan riskejä myös erilaisissa ympäristöissä ja toiminnoissa, joita taulukossa ei mainita.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat mallia hyväksi käyttäen siten tehdä omia tapauskohtaisia riskinarvioitaan, joissa voidaan myös ottaa huomioon ko. ympäristössä ne käytettävissä olevat, riskiä vähentävät toimenpiteet, sekä mahdolliset paikalliset riskiä vähentävät tai lisäävät olosuhteet. Jälkimmäisiä voidaan huomioida myös niiden toimintojen kohdalla, jotka taulukossa mainitaan.

Vähäisen riskin tilanteet

Vähäisen riskin tilanteissa koronavirustartunnan ja taudin leviämisen todennäköisyys on pieni. Tällaisissa tilanteissa kontaktit ovat tyypillisesti lyhytkestoisia. Myös ulkona tartuntariski vähenee huomattavasti verrattuna sisätiloihin ja on yleensä vähäinen.

Ilmanvaihdolla, maskeilla, käsihygienialla sekä ruuhkien välttämällä saadaan edelleen vähennettyä tartuntariskiä sekä sisätiloissa että ruuhkaisissa ulkotiloissa. Varhaiskasvatuksessa sekä toisen asteen ja alakoulun lähiovetuksessa tartuntariski on seurantatiedon valossa pieni.

THL:n ohjeet ja suositukset eivät ole sitovia, vaan päätävältä niiden soveltamisesta kuuluu kulloisillekin toimivaltaisille viranomaisille alueellisella ja paikallisella tasolla. Ohjeista voi poiketa näiden viranomaisten oman arvion perusteella.

Todennäköisyys, että joukkoon osuva tartuttava henkilö aiheuttaa jatkotartuntoja:

1. pieni riski
2. kohtalainen riski
3. suuri riski

Väestöön leviämisen potentiaali, oman perheen tai seurueen ulkopuolisten ensitartuntojen määrä:

1. pieni (alle 5 jatkotartuntaa)
2. kohtalainen (5–10 jatkotartuntaa)
3. suuri (yli 10 jatkotartuntaa).

Arvioitava riskitaso muodostuu tartuntariskin ja leviämispotentiaalin arvion tulosta, jolloin esimerkiksi sama tartuntariskin arvio ei pienessä tilaisuudessa aiheuta yhtä suureksi arvioitua riskipotentiaalia kuin se aiheuttaa osallistujamäärältään isossa tilaisuudessa.

THLn arvio koronariskistä tapahtumissa ja kokoontumisissa

Toiminta-alue	Ympäristö ja toiminta	Tartunta-riski	Leviämispotentiaali	Riskipisteet (Vähäinen riski 1-3)
Kauppa ja liike-elämä	Erikoisliikkeet	1	1	1
	Henkilö- tai hyvinvointipalveluita tarjoavat liikkeet (kampaamot, parturit, kosmetologit, kynsistudiot optikot, hierontapalvelut, jne.)	2	1	2
	Kauppakeskusten yleiset oleskelutilat pois lukien vähittäiskaupan liike-tilat ja palvelujen tarjoamiseen käytettävät tilat sekä kulku niihin.	1	3	3
	Päivittäistavaraliikkeet	1	2	2
	Torit ja markkinat, sisätilat	1	2	2
	Torit, markkinat ja messut, ulkotilat	1	2	2
Kulttuuri	Elokuvateatterit, kun istumapaikat on määritelty	1	3	3
	Harrastajateatteriin sekä muuhun vastaavaan ryhmä-harrastustoimintaan käytettävät tilat	2	1	2
	Huvi- ja teemapuistojen, tivoli- ja eläintarhojen sisätilat	1	3	3
	Kirjastot	1	1	1
	Kuorolaulutoiminta, pieni kuoro/ lauluyhtye, enintään 10 henkilöä	3	1	3
	Museot	1	2	2
	Oopperat/konsertit, kun istumapaikat on määritelty	1	3	3
	Sisätila massakonsertit, kun istumapaikat on määritelty	1	2	2
	Sisätila urheilukatsomot, kun istumapaikat on määritelty	1	2	2
	Taidenäyttelyt ja galleriat	1	2	2
	Teatterit, kun istumapaikat on määritelty	1	3	3
	Ulkona olevat istumapaikalliset urheilukatsomot tai katsomot, joissa voidaan pitää 2 m turvaväli	1	2	2
Liikenne	Taksi tai kuljettajan ajama vuokra-auto	1	1	1
Opiskelu ja kasvatus	Alakoulu, lähiopetus	1	1	1
	Toinen aste, lähiopetus	1	1	1
	Varhaiskasvatus	1	1	1
	Yliopistot ja korkeakoulut, lähiopetus	1	1	1

Toiminta-alue	Ympäristö ja toiminta	Tartunta-riski	Leviämispotentiaali	Riskipisteet (Vähäinen riski 1-3)
	Yläkoulu, lähiopetus	1	1	1
Ravitsemisliikkeet	Henkilöstöravintolat	1	2	2
	Ruokaravintolat, sisätilat	1	2	2
	Ruokaravintolat, ulkoilmaruokailuterassit	1	2	2
Työelämä	Toimistotyyppiset työpaikat	1	1	1
	Työpaikkojen sosiaalityöt	2	1	2
Urheilu ja liikunta	Yksilöurheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat	1	1	1
	Yleiset saunat ja uimahallien, maauimaloiden, kylpylöiden allastilat sekä niiden välittömässä yhteydessä olevat pukuhuonetilat	2	1	2
Uskonnollisuus	Hengelliset kokoontumiset, ulkotilat	1	2	2
Vapaa-aika	Sisäleikkipuistot ja sisäleikkipaikat	1	2	2
Yhteiskunnallinen toiminta	Äänestäminen	1	1	1
	Vaalikampanjatilaisuus sisätiloissa, jos istumapaikat määriteltä	1	2	2
	Vaalikampanjatilaisuus ulkotiloissa, mikäli voidaan ylläpitää 2 m turvaväli	1	1	1

Lähde THL 31.12.2021.

Taulukko ei pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava. Sen tarkoitus on auttaa tartuntatautiin torjunnasta vastaavia toimivaltaisia viranomaisia yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa tunnistamaan erityisen riskialttiit ja toisaalta vähäriskiset tilanteet ja ympäristöt. Taulukon tarkoitus on myös auttaa suhteuttamaan riskejä myös erilaisissa ympäristöissä ja toiminnoissa, joita taulukossa ei mainita.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat mallia hyväksi käyttäen siten tehdä omia tapauskohtaisia riskinarvioita, joissa voidaan myös ottaa huomioon ko. ympäristössä ne käytettävissä olevat, riskiä vähentävät toimenpiteet, sekä mahdolliset paikalliset riskiä vähentävät tai lisäävät olosuhteet. Jälkimmäisiä voidaan huomioida myös niiden toimintojen kohdalla, jotka taulukossa mainitaan.

Päivitetty: 7.1.2022

